

SUSUNAN AYAT : AYAT BIASA DAN AYAT SONGSANG

Pengenalan

- Susunan ayat bermaksud **aturan konstituen subjek dan predikat**, sama ada subjek diletakkan pada permulaan ayat atau sebaliknya.
- Ayat yang mendahulukan subjek dipanggil **ayat susunan biasa**, manakala ayat yang mendahulukan predikat dipanggil **ayat susunan songsang**.
- Susunan konstituen ini boleh **terjadi kepada ayat tunggal dan ayat majmuk**.
- Penyongsangan ayat **menyebabkan ayat disusun semula** dan **menjadikan ayat ini ayat terbitan**.

Ayat Susunan Biasa

1. PENGERTIAN

- Ayat susunan biasa dipanggil **ayat biasa**, iaitu **ayat yang konstituen subjeknya mendahului konstituen predikat**.
- Bahagian **subjek ialah bahagian yang diterangkan** atau yang diutamakan, manakala bahagian **predikat ialah yang menerangkan subjek itu**.
- Bentuk susunan ini mempertahankan pola ayat dasar.¹

2. CIRI

- Mengutamakan subjek.
- Ayat **diucapkan tanpa penegasan atau penekanan yang khusus pada mana-mana unsurnya**.²
- Sekiranya hendak dibuat penegasan, boleh dilakukan dengan memasukkan bentuk penegas bebas, seperti *pun, jua, juga, memang*, dan sebagainya.³

Subjek	Predikat
<ul style="list-style-type: none">• Dia• Budak-budak itu• Beberapa hektar kebun• Pendatang tanpa izin• Kedua-duanya pun	<p>polis bantuan. memang nakal. musnah dalam kebakaran sangat suka menetap di Malaysia. meninggalkan tempat itu.</p>

¹ Nik Safiah Karim, *et al. Tatabahasa Dewan Edisi Ketiga*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka (2008:478)

² Nik Safiah Karim, *et al* (2008:457)

³ Ahmad Khair Mohd Nor, *et al. Tatabahasa Asas*. Rawang: Persatuan Pendidikan Bahasa Melayu Malaysia (2012:417)

AYAT SUSUNAN SONGSANG

1. PENGERTIAN

- Ayat susunan songsang dipanggil **ayat songsang**, iaitu **ayat yang mengalami proses pendepanan predikat**, iaitu **predikat mendahului subjek**.
- Dalam proses ini, **bahagian predikat diletakkan di hadapan konstituen subjek atau pada bahagian permulaan ayat**.
- Dengan kata lain, ayat songsang ialah **ayat yang dibina secara songsang atau terbalik daripada kebiasaan**.

2. CIRI

- **Proses pendepanan predikat** atau **penjudulan** terjadi dalam dua bentuk:
 - **Pendepanan seluruh predikat**
 - **Pendepanan sebahagian daripada predikat**
- Pengucapan ayat songsang **memerlukan intonasi** yang betul.

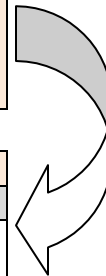
3. JENIS SONGSANG

(a) Pendepanan seluruh predikat

- Pendepanan seluruh predikat bermaksud **seluruh atau semua unsur predikat dibawa ke permulaan ayat**, untuk mendahului subjek.
- Hal ini termasuklah ayat yang perkataannya diberi kata penegas terikat: **-kah, -tah, atau -lah**.

Susunan Biasa	
<i>Subjek</i>	<i>Predikat</i>
<ul style="list-style-type: none">• Dia• Hatinya• Penyesalannya• Surat itu• Yang datang tadi	kakak sulung saya. sungguh mulia. belum terlambat. daripada Ah Seng agaknya. Azman?

Susunan Songsang Seluruh Predikat	
<i>Predikat</i>	<i>Subjek</i>
<ul style="list-style-type: none">• Kakak sulung saya• Sungguh mulia• Belum terlambat• Daripada Ah Seng agaknya• Azmankah	dia. hatinya. penyesalannya. surat itu. yang datang tadi?

(b) Pendepanan sebahagian daripada predikat

- Pendepanan sebahagian daripada predikat bermaksud **sebahagian sahaja daripada predikat dibawa ke hadapan subjek**; yang sebahagian lagi ditinggalkan pada kedudukan asal.
- Pendepanan jenis ini menyebabkan **subjek berada di tengah-tengah**, di antara dua bahagian predikat.
- Pendepanan bentuk ini melibatkan frasa kerja, frasa adjektif dan frasa sendi nama sahaja.⁴

Susunan Biasa	
<i>Subjek</i>	<i>Predikat</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Pemandato • Anaknya • Badannya • Semua rakan saya • Kumpulan tersebut 	<p>akan berhujah pagi esok. belum sampai ke sekolah. penat sepanjang hari. ke pasar malam setiap minggu. di Kuala Lumpur sekarang.</p>

Susunan Songsang Sebahagian Predikat		
<i>Predikat</i> (yang dikedepankan)	<i>Subjek</i>	<i>Predikat</i> (yang ditinggalkan)
<ul style="list-style-type: none"> • Akan berhujah • Belum sampai • Penat • Ke pasar malam • Di Kuala Lumpur 	<p>pemandato itu anaknya badannya semua rakan saya kumpulan tersebut</p>	<p>pagi esok. ke sekolah. sepanjang hari. setiap minggu. sekarang.</p>

- Terdapat ayat yang boleh mengalami penyongsangan sebahagian predikat dengan dua cara, seperti:

Akan berhujah pemandato itu **pagi esok.**
Pagi esok pemandato itu **akan berhujah.**

Penat badannya **sepanjang hari.**
Sepanjang hari badannya **penat.**

4. MENGGUNAKAN DUA BENTUK PENDEPANAN

- Terdapat ayat yang boleh disongsangkan menggunakan kedua-dua bentuk penyongsangan (pendepanan).

<i>Seluruh Predikat</i>	<i>Sebahagian daripada predikat</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Di Kuantan sekarang budak itu. • Mahu berehat di sini mereka. • Boleh datang bila-bila masa kami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Di Kuantan budak itu sekarang. • Di sini mereka mahu berehat. • Bila-bila masa kami boleh datang.